

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 29.06.2006
KOM(2006) 356 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE
EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE**

o justičnom vzdelávaní v Európskej únii

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o justičnom vzdelávaní v Európskej únii

1. Úvod:

1. Prijatím Amsterdamskej zmluvy, kde bol definovaný nový cieľ - vytvorenie „priestoru slobody bezpečnosti a spravodlivosti“, dostalo justičné vzdelávanie nový rozmer. Potreba vzdelávania v EÚ na vysokej úrovni odborníkov v justičnej oblasti existuje už dávno, pretože správne uplatňovanie práva Spoločenstva je vo veľkej miere založené na vnútroštátnych súdnych systémoch. Dobré vedomosti v tejto oblasti sú pre sudcov, prokurátorov a advokátov odjakživa nevyhnutné na dobré uplatňovanie právnych predpisov Spoločenstva a plné rešpektovanie základných slobôd uznaných Zmluvou¹. Avšak súdnictvo, ktoré bolo doteraz len nástrojom na uplatňovanie práva Spoločenstva na území Spoločenstva sa stalo v rámci Amsterdamskej zmluvy cieľom samým osebe. Zlepšenie v oblasti súdnej spolupráce je odteraz cieľom, ktorý je potrebné dosiahnuť a justičné vzdelávanie je nevyhnutným nástrojom.
2. Po niekoľkých rokoch rozvoja priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti sa táto otázka stala zvlášť aktuálnou. Dôležité prijatie súboru právnych predpisov, ktoré sa musí teraz uplatňovať odborníkmi v oblasti justície na jednej strane a vývoj zásady vzájomného uznávania spočívajúceho vo veľkej miere na vzájomnej dôvere medzi súdnymi systémami členských štátov na strane druhej, robia z justičného vzdelávania dôležitú otázku.
3. „Haagsky program“² prijatý Európskou radou v novembri 2004 zdôrazňuje nevyhnutnosť zvýšiť vzájomnú dôveru, čo „vyžaduje jednoznačné úsilie zlepšiť vzájomné porozumenie medzi justičnými orgánmi a rôznymi právnymi systémami“. Tak, ako v decembri 2001 Európska rada v Laekene³ vyzývala na „urýchlené vytvorenie európskej siete na podporu vzdelávania sudcov, ktorá bude slúžiť na rozvíjanie dôvery medzi jednotlivými aktérmi v oblasti justičnej spolupráce“, tak i Haagsky program považuje za jednu z priorit Únie Európsku sieť justičného vzdelávania. Cieľom tohto oznámenia je odpovedať na žiadosť, aby Komisia „vypracovala čo najskôr návrh, ktorým by sa vytvorila pre justičné orgány na základe už existujúcich štruktúr efektívna európska sieť vzdelávania v trestných aj občiansko-právnych záležitostiach, tak ako je to stanovené v článkoch III-269 a III-270 ústavnej zmluvy“ a tak, ako je to prevzaté v akčnom pláne implementácie Haagskeho programu⁴.

---

¹ Pozri KOM(1993), 632 konečné znenie.

² Ú. v. EÚ C 53, 3.3.2005, s. 1.

³ SN(2001)1200.

⁴ Ú. v. EÚ C 198, 12.8.2005, s. 1.

4. Tento akčný plán okrem iného zdôrazňuje úzke prepojenie medzi vzájomnou dôverou a vytvorením „európskej justičnej kultúry“, ktorú by vzdelávanie malo posilniť. Európska právna kultúra spočíva na vedomí, že všetci odborníci v oblasti práva v členských štátoch zdieľajú jeden a ten istý priestor. Okrem bohatej diverzity vnútroštátnych právnych systémov je tento priestor charakterizovaný najmä spoločnými základnými hodnotami vyjadrenými predovšetkým v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v Charte základných práv Európskej únie, ako aj zdieľaným súborom právnych predpisov zahŕňajúcim právo Spoločenstva a právo Únie. Vývoj zásady vzájomného uznávania, ktorý vedie k tomu, aby sa súdne rozhodnutie prijaté v členských štátoch rýchlo a jednoducho vykonalo v akomkoľvek členskom štáte, vyžaduje posilnenie pocitu spoločnej príslušnosti a zároveň prispieva k jej konsolidácii. Jednou z mnohých zložiek je aj zásada priameho kontaktu medzi súdnymi orgánmi, potvrdený v mnohých nástrojoch justičnej spolupráce.
5. Právnické povolania sú mnohé a rôznorodé. Toto oznámenie sa zaoberá nielen otázkami spojenými so vzdelávaním sudcov a prokurátorov, ktorí spadajú priamo pod právomoc štátov, ale takisto, napriek tomu, že ide o zodpovednosť spojenú s povolaním, aj otázkami vzdelávania advokátov. Analyzuje fungovanie justičného vzdelávania v členských štátoch a spôsob, akým Európska únia prostredníctvom programov financovania prispela k jeho rozvoju. Takisto uvádza aj budúcu európsku stratégiu justičného vzdelávania.

2. JUSTIČNÉ VZDELÁVANIE V EURÓPSKEJ ÚNII

2.1. Rôznorodá situácia v členských štátoch

6. Systémy justičného vzdelávania sú spojené s organizáciou súdov v členských štátoch a sú veľmi rôznorodé. Určujúcim prvkom je v tomto ohľade mechanizmus prijímania sudcov, prokurátorov a advokátov.
7. Pokiaľ ide o sudcov a niekedy prokurátorov, prvotné vzdelávanie je viac-menej dôkladné v závislosti od toho, či títo boli prijatí po skončení univerzity alebo po viacerých rokoch pracovných skúseností. Celoživotné vzdelávanie na rôznej úrovni existuje viac-menej vo všetkých členských štátoch.
8. Vnútroštátne štruktúry vzdelávania odrážajú odlišnosti medzi vnútroštátnymi súdnymi systémami. V jednotlivých systémoch buď existuje jediný postup na vzdelávanie sudcov, advokátov a prokurátorov, alebo existujú rozličné postupy. Pokiaľ ide o sudcov a prokurátorov, justičné vzdelávanie spadá, podľa členských štátov, pod ministerstvá spravodlivosti, najvyššie súdne alebo justičné rady, alebo v prípade, že existuje prísne oddelenie medzi sudcami a prokurátormi, pod útvary štátnej generálnej prokuratúry, alebo taktiež pod špecializované ustanovizne. Vo viacerých členských štátoch⁵ existuje len jediná oprávnená inštitúcia na vzdelávanie sudcov a prokurátorov, ktorí však môžu patriť do rôznych profesijných kategórií. Pokiaľ ide o advokátov, vzdelávanie často spadá priamo pod advokátsku komoru alebo prípadne je naviazané na univerzity.

---

⁵ Nemecko, Rakúsko, Belgicko, Francúzsko, Taliansko, Grécko, Portugalsko, Holandsko, Poľsko, Česká republika, Slovensko, Slovinsko.

9. Správni sudcovia, napriek tomu, že nepatria do rovnakej profesijnej kategórie ako sudcovia, musia byť zahrnutí do úvah na európskej úrovni, pokiaľ ide o vzdelávanie, najmä vzhľadom na ich dôležitú úlohu v oblasti azylu a imigrácie. Vo všeobecnosti sa to týka všetkých sudcov, vrátane špecializovaných súdov (vojenský sudcovia, sudcovia miestne príslušného súdu najnižšieho stupňa, zmierovací sudcovia, obchodní sudcovia atď.), ktorí by potenciálne mali uplatňovať európske právo.
10. Napriek tomu, že Komisia nemá v tejto oblasti vyčerpávajúce informácie, zdá sa, že existujú veľké rozdiely medzi členskými štátmi v dĺžke trvania odborného vzdelávania. Jedine celoživotné vzdelávanie je v tomto ohľade porovnateľným parametrom, vzhľadom na odlišnosti v systémoch prijímania pracovníkov. Pokiaľ ide o prístup k vzdelávaniu, existujú niekedy veľké nerovnomernosti medzi sudcami, prokurátormi a advokátmi. Z hľadiska rozpočtu je vzdelávanie sudcov a prokurátorov financované takmer vždy z verejných prostriedkov, zatiaľ čo v prípade advokátov závisí od profesijných združení.
11. Európska únia by nemala zasahovať do organizácie vnútroštátnych systémov vzdelávania, ktoré odrážajú právne a súdne zvyklosti členských štátov. Avšak posilnenie vzájomnej dôvery implikuje, aby vzdelávanie bolo dostatočne rozvinuté, a aby mu boli pridelené dostatočné prostriedky. Sudcovia, advokáti a prokurátori musia disponovať rovnakou úrovňou a kvalitou vzdelávania. Čas venovaný vzdelávaniu musí byť dostatočne dlhý na to, aby sa zabezpečila vysoká úroveň kvality súdneho systému a aby sa umožnil rozvoj významného európskeho komponentu v jednotlivých programoch. Financovanie z európskych zdrojov môže byť použité len ako doplnok národného financovania a neoslobodzuje členské štáty od ich povinnosti zabezpečiť adekvátnu úroveň justičného vzdelávania.

2.2. Európske aspekty justičného vzdelávania

12. Politicky jasne vyjadrená vôľa posilniť justičné vzdelávanie sa odrazila najmä vo finančnej podpore. Okrem európskych inštitúcií zaoberajúcich sa justičným vzdelávaním, vytvorili národné vzdelávacie štruktúry sieť, ktorej cieľom je odpovedať na výzvu posilnenia vzájomnej dôvery.

2.2.1. Európska podpora justičného vzdelávania

13. Na úrovni Rady ministrov, po prvej diskusii, ktorá sa uskutočnila na podnet Talianska v roku 1991⁶, Francúzsko predložilo legislatívnu iniciatívu v novembri 2000⁷. Tento dokument, napriek tomu, že nebol prijatý, umožnil Komisii bilancovať možné mechanizmy na štrukturáciu Európskej siete justičného vzdelávania⁸. V júni 2003 bol takisto podnetom na prijatie záverov zo strany Rady, v ktorých bola zdôraznená nevyhnutnosť vzdelávania na úspešné vytvorenie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, žiadajúc od členských štátov a od Komisie, aby podnikli konkrétne kroky týkajúce sa Európskej siete justičného vzdelávania.

---

⁶ Dok. . 9090/91 z 31. októbra 1991, JUR 107, COUR 13

⁷ Ú. v. ES C 18, 19.1.2001, s.9.

⁸ SEK(2002) 635.

14. Európsky parlament pri skúmaní francúzskej iniciatívy zdôraznil dôležitosť vzdelávania odborníkov pracujúcich v justičnej oblasti, pokiaľ ide o právo Spoločenstva a právo Únie⁹. Prednedávnom Parlament, prijatím odporúčania o kvalite trestného súdnictva a o harmonizácii trestného práva v členských štátoch¹⁰, podčiarkol „kľúčovú úlohu justičného vzdelávania pri rozvoji spoločnej justičnej kultúry ako aj kultúry základných práv v Európskej únii, najmä prostredníctvom pôsobenia Európskej siete justičného vzdelávania“.
15. Okrem politických impulzov bol rozvoj vzdelávania stimulovaný aj finančnou podporou. Už od roku 1996, kedy bol vytvorený prvý program Grotius¹¹, ktorého cieľom je „stimulovať vzájomné poznanie právnych a súdnych systémov a uľahčiť súdnu spoluprácu“, v prospech tých, čo pracujú v oblasti práva, Európska únia podporovala posilnenie justičného vzdelávania prostredníctvom všeobecných alebo sektorových programov¹².
16. Vôľa Európskeho parlamentu podporovať vzdelávanie sa konkretizovala vo vytvorení pilotného projektu s cieľom posilniť výmeny medzi súdnymi orgánmi. Tento program pokračoval v roku 2006 a bol integrovaný do legislatívnych návrhov na vytvorenie rámcového programu „základné práva a spravodlivosť“¹³ na obdobie 2007-2013 (pozri nižšie). V jeho častiach „civilná justícia“ a trestná justícia“ je ešte viac zdôraznené posilnenie prostriedkov určených na justičné vzdelávanie.
17. V roku 2005 sa vďaka finančnej podpore venovanej justičnému vzdelávaniu uskutočnili mnohé stretnutia medzi odborníkmi¹⁴. Niekedy však prostredníctvom ročných výziev na predkladanie ponúk môže byť uprednostnené financovanie nárazových projektov, ktoré nie je koherentné s celkovým smerovaním, čo môže sťažiť trvácnosť vzdelávania.
18. Z tohto dôvodu by mal rámcový program „základné práva a spravodlivosť“ zvýšiť európske financovanie určené na justičné vzdelávanie a podporovať lepšiu súvzťažnosť priorít Únie a vzdelávacích aktivít, uprednostňujúc ambicióznejšie, lepšie koordinované projekty, ktoré rozvíjajú skutočnú európsku pridanú hodnotu.
19. Okrem finančných nástrojov, mechanizmy vytvorené Úniou na podporu spolupráce, (ako napríklad Súdna sieť pre občianske veci, Eurojust, Súdna sieť pre trestné veci) môžu hrať dôležitú úlohu v oblasti vzdelávania prostredníctvom šírenia informácií o právnych nástrojoch Únie alebo prostredníctvom organizácie vzdelávacích aktivít na lokálnej úrovni. Táto úloha sa môže v budúcnosti ešte zvyšovať.

---

⁹ Správa p. Evelyne Gebhardt A5-0276/2002, Ú. v. ES C 273E, 14.11.2003, s.999.

¹⁰ P6-TA(2005)0030, Ú. v. EÚ C 304 E, 1.12.2005, s. 109.

¹¹ Jednotná akcia 96/636/JAI, 28.10.1996 (Ú. v. ES L287, 8.11.1996).

¹² Pozri programy STOP (Ú. v. ES L 322, 12.12.1996) a Falcone (Ú. v. ES L 99, 31.03.1998) zoskupené v roku 2002 do programu AGIS (Ú. v. ES L 203, 1.8.2002); v občianskych veciach (Ú. v. ES L 115, 1.5.2002); v oblasti hospodárskej súťaže (Rozhodnutie č. 792/2004/ES z 21. apríla 2004) a od roku 2004 program „Hercule“ na ochranu finančných záujmov Spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004). Pour mémoire, Akcia Robert Schuman (Ú. v. ES L 196, 14.7.1998).

¹³ Oznámenie Komisie rade a Európskemu, ktorým sa ustanovuje rámcový program „základné práva a spravodlivosť“ na obdobie rokov 2007 až 2013 (Ú. v. EÚ C 211, 30.8.2005, s. 6.)

¹⁴ V roku 2005 sa 1000 sudcov alebo prokurátorov zúčastnilo na vzdelávacom podujatí v inom členskom štáte v rámci Európskej siete justičného vzdelávania.

2.2.2. Orgány s európskou dimenziou zasahujúce do oblasti justičného vzdelávania

20. Mnohé inštitúcie organizujú pravidelne vzdelávacie aktivity pre odborníkov pracujúcich v justičnej oblasti. Okrem univerzít je potrebné uviesť Európsky inštitút verejnej správy (EIVS) v Maastrichte, ktorý v roku 1992 otvoril v Luxemburgu „Centre européen de la magistrature et des professions juridiques“. Úlohou Európskeho Rečtacadémie (ERA), založenej v roku 1992 v Trevíri, je takisto šírenie poznatkov o európskom práve medzi právnikmi a právnickými profesiami. EIVS a ERA sú podporované Európskou úniou.
21. V roku 2000 vytvorili jednotlivé vnútroštátne inštitúcie zodpovedné za justičné vzdelávanie v členských štátoch Európsku sieť justičného vzdelávania (ESJV) na účely rozvíjania svojich vzťahov a koordinácie svojich aktivít. ESJV združuje v rámci asociácie vnútroštátne inštitúcie zodpovedné za vzdelávanie¹⁵. Jej cieľom je podporovať, v prospech členov európskeho združenia sudcov, vzdelávací program so skutočnou európskou dimenziou, rozvíjať spoluprácu v oblasti analýzy potrieb vzdelávania, výmeny skúseností, koncepcie programov a spoločných nástrojov.
22. ESJV je nástrojom potrebným na rozvíjanie justičného vzdelávania a na koordináciu akcie jednotlivých vnútroštátnych štruktúr o práve Únie. V roku 2003 a 2005 dostala subvenciu od Únie na prevádzkové náklady. Koordinovala takisto dôležitú časť programu výmeny sudcov v roku 2005. Od roku 2007 Komisia navrhuje, aby dostala subvenciu na ročné prevádzkové náklady v rámci rámcového programu „základné práva a spravodlivosť“ (špecifický program „trestná justícia“).

3. AKÁ EURÓPSKA AKCIA V OBLASTI JUSTIČNÉHO VZDELÁVANIA?

3.1. Ciele a potreby:

23. Organizácia justičného vzdelávania spadá pod právomoc členských štátov, ktoré by mali do svojich vnútroštátnych aktivít plne integrovať európsky rozmer. Potreby sú veľké. V trestnej oblasti boli potreby zdôraznené najmä pri príležitosti prvého hodnotenia venovaného vzájomnej pomoci v trestných veciach¹⁶. Túto skutočnosť pravidelne konštatujú aj Eurojust a Súdna sieť pre občianske veci.
24. Je potrebné uprednostniť tri typy akcií:
  - zlepšenie poznatkov o právnych nástrojoch prijatých Úniou a Spoločenstvom, najmä v oblastiach zverených do špecifických právomocí vnútroštátnych sudcov¹⁷,

---

¹⁵ Je tu reprezentovaných 23 členských štátov spoločne s Bulharskom a Rumunskom. Kontakty sú nadviazané s EE a CY. Zúčastňuje sa aj ERA a pridružila sa aj Lisabonská sieť vytvorená v rámci Rady Európy.

¹⁶ Ú. v. ES C 216/14, 1.8.2001.

¹⁷ Toto platí v špecifických sektoroch ako hospodárska súťaž (pozri najmä nariadenie (ES) č. 1/2003 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy o ES, ktorá zveruje národným tribunálom právomoc uplatňovať tieto články), ale aj vo všeobecnosti v oblasti občianskej a trestnej justície, špeciálne s cieľom vytvorenia vzájomnej dôvery.

- zlepšenie jazykových schopností s cieľom umožniť priamu komunikáciu medzi súdnymi orgánmi, tak ako je to stanovené vo väčšine nástrojov,
  - rozvoj poznatkov o právnych a súdnych systémoch členských štátov, čo by malo umožniť odhad ich potrieb v rámci súdnej spolupráce.
25. Pokiaľ ide o metódu, vzdelávanie by malo zdôrazňovať praktické aspekty umožňujúce správne uplatňovanie príslušných nástrojov. Okrem konferencií a seminárov je treba rozvíjať metódy umožňujúce šírenie výsledkov vzdelávania. Na tento účel je potrebné vzdelávať aj školiteľov, najmä upevniť v nich vedomie európskej dimenzie justičnej akcie a podnietiť ich k jej šíreniu. Je potrebné podporovať používanie dostupných, opätovne využiteľných nástrojov vzdelávania, najmä on-line, predovšetkým pokiaľ ide o nástroje Únie a informácie o vnútroštátnych súdnych systémoch, ku ktorým by mali mať odborníci prístup. Z tohto dôvodu je potrebná úzka spolupráca medzi vnútroštátnymi vzdelávacími orgánmi, vzdelávacími orgánmi s európskym zameraním a ESJV na jednej strane a Eurojustom a Súdnou sieťou pre občianske veci a Súdnou sieťou pre trestné veci na strane druhej. Okrem toho, rešpektujúc vnútroštátne zvyklosti, je potrebné aby vzdelávanie bolo pluridisciplinárne a tak sa umožnila, združiac napríklad sudcov, prokurátorov, advokátov a policajtov, konfrontácia názorov a výmena skúseností.
26. Princíp priamej komunikácie medzi súdnymi orgánmi pravidelne naráža na jazykové nedostatky odborníkov. Cielená akcia sa musí viesť v tejto oblasti tak, aby zasiahla najmä odborníkov, ktorí priamo participujú na súdnej spolupráci.
27. Zdá sa, že výmeny sú výbornou metódou na rozvoj spoločných referencií, rešpektujúc národnú identitu. Môžu sa doplniť vzdelávacími aktivitami primeraného trvania na Súdnom dvore a možnosťami stáže v Eurojuste, podľa podmienok stanovených v súlade s týmito dvoma inštitúciami.
28. Haagsky program zdôrazňuje dôležitosť integrácie európskeho komponentu do vnútroštátnych vzdelávacích programov. Tu je potrebné rozlišovať podľa úrovne vývoja pôvodného vzdelania v jednotlivých členských štátoch. Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že pôvodné vzdelanie by malo dať budúcim odborníkom pocit príslušnosti k spoločnému priestoru a spoločným hodnotám. Na druhej strane by celoživotné vzdelávanie odborníkov s praxou malo umožniť osvojenie si príslušných právnych nástrojov v Európskej únii. Malo by byť zamerané na odborníkov zúčastňujúcich sa na súdnej spolupráci, bez vylúčenia všeobecného cieľa šírenia vedomostí.
29. Posilnenie európskeho komponentu vo vnútroštátnom vzdelávaní musí umožniť lepšie šírenie poznatkov o mechanizmoch Únie. Paralelne sa musí taktiež rozvíjať integrovanejšia úroveň vzdelávania, vytvorená a uplatňovaná na európskej úrovni. Súdna sieť pre občianske veci, Eurojust, Súdna sieť pre trestné veci a v prípade záujmu aj Súdny dvor, by mali byť pridružení k vytváraniu vzdelávacích aktivít tohto typu v spolupráci s ESJV, s inštitúciami ako ERA a EIVS a s akademickými sieťami.

3.2. K európskej stratégii justičného vzdelávania

30. Posilnenie justičného vzdelávania implikuje rozvoj posilnených vzťahov medzi vnútroštátnymi inštitúciami, organizáciami na európskej úrovni a inštitúciami Únie, najmä Komisiou.
31. V tomto štádiu, nevyklučujúc hypotézu použitia špecifického právneho nástroja, Komisia by v prvom rade chcela v rámcovom programe 2007-2013 „základné práva a spravodlivosť“ finančne podporovať justičné vzdelávanie v oblasti práva Únie a práva Spoločenstva.
32. V jeho uplatňovaní bude potrebné odstrániť ťažkosti, ktoré sa vyskytli v predchádzajúcich programoch. S cieľom zabezpečiť, aby financovanie bolo efektívne zamerané na základné potreby, a s cieľom uľahčiť plánovanie dlhodobých a strednodobých aktivít, budú hlavní aktéri justičného vzdelávania v členských štátoch a na európskej úrovni pravidelne konzultovaní, na účely vypracovania európskej viacročnej stratégie vzdelávania, ktorá sa následne odrazí na ročných programoch.
33. Paralelne s pravidelnou podporou európskym organizáciám ako sú EIVS, ERA a ESJV sa musí posilniť a zlepšiť koordinácia medzi vnútroštátnymi orgánmi a musia sa medzi nimi vytvoriť silné a trvajúce vzťahy. Vytvorenie ročnej prevádzkovej subvencie ma tento účel, je dôležitým prvkom, avšak jej vyplatenie je samozrejme podmienené ustanoveniami nariadenia o finančných pravidlách. ESJV by sa taktiež mala angažovať v koncepcii európskych programov v spolupráci s inými príslušnými orgánmi. Sieť združuje príslušné inštitúcie na vzdelávanie sudcov, prokurátorov, ktorí sú tu zahrnutí len ak patria do európskeho združenia sudcov. Rešpektujúc vnútroštátne zvyklosti týkajúce sa oddelenia sudcov a prokurátorov je potrebné umožniť plnú účasť prokurátorov na všetkých aktivitách vytvorených na európskej úrovni a riadených sieťou. Veľká časť mechanizmov spolupráce, najmä v trestnej oblasti, je založená na dobrej spolupráci medzi prokurátormi z členských štátov a na ich spolupráci s Eurojustom. Otázka účasti správnych sudcov a špecializovaných sudcov vo všeobecnosti (napríklad v obchodnej oblasti, v pracovnom práve...) by mala byť preskúmaná.
34. Vzdelávanie ostatných právnych profesií, najmä advokátov, ktorých úloha je určujúca, musí byť taktiež posilnené. Existujúce programy už umožňujú financovať akcie, ktoré sa ich týkajú. Budúci rámcový program „základné práva a spravodlivosť“ by mal umožniť ich posilnenie, s cieľom zachovania rovnováhy medzi súdnymi orgánmi a inými právnymi profesiami.
35. Z finančného hľadiska by sa malo podporovať zjednodušenie, na účely lepšieho zacielenia európskeho financovania na projekty umožňujúce zasiahnuť cieľové publikum (sudcovia, prokurátori a advokáti). Bude sa predovšetkým prihliadať na prvoradú úlohu vnútroštátnych inštitúcií, ktorých priama účasť by mala umožniť posilnenie európskych komponentov vo vnútroštátnych programoch. S cieľom uľahčiť strednodobé plánovanie aktivít môžu byť stanovené rámcové dohody o partnerstve zamerané na stabilizáciu vzťahov s kvalifikovanými inštitúciami. V prípade niektorých veľkých projektov je možné taktiež príležitostne využiť výzvu na predkladanie ponúk.

36. Justičné vzdelávanie by malo byť začlenené do širšieho medzinárodného rámca a podnietiť spoluprácu aj mimo Únie. Malo by byť otvorené Rade Európy (v rámci Lisabonskej siete) a okrem toho prispieť k uľahčeniu súdnej spolupráce s tretími krajinami a k posilneniu právneho štátu vo svete.

4. ZÁVER:

37. Justičné vzdelávanie je dôležitou výzvou pre nastávajúce roky na vytvorenie európskeho právneho priestoru, tak ako je to zdôraznené v Haagskom programe. Na jeho podporu je potrebná mobilizácia viacerých aktérov a kľúčovú úlohu by mal v tejto oblasti zohrávať rámcový program „základné práva a spravodlivosť“. Pokiaľ ide o posilnenie Európskej siete justičného vzdelávania, tak ako výslovne uvádza Haagsky program, zdá sa, že najlepším riešením je finančná podpora. V policajnej oblasti padlo odlišné rozhodnutie, keď Únia vytvorila CEPOL¹⁸ a uprednostnila štruktúru európskej agentúry. I keď v tomto štádiu nie je zatiaľ potrebné podobné riešenie v súdnej oblasti, otázka vývoja európskych justičných vzdelávacích štruktúr do iných foriem môže byť na základe rámcového programu „základné práva a spravodlivosť“ opätovne preskúmaná.
38. Prijatie tohto programu je príležitosťou poukázať na dôležitosť, ktorú Únia prikladá vzdelávaniu justičných profesií prideliť im zvýšenú finančnú podporu. Vypracovanie európskej stratégie justičného vzdelávania v spolupráci s národnými a európskymi aktérmi by malo umožniť optimálne využitie nových zdrojov. V súčasnom štádiu vytvárania európskeho právneho priestoru je profesijné vzdelávanie kľúčovým faktorom na zefektívnenie a zviditeľnenie dosiahnutého pokroku vo vytváraní priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v očiach európskych občanov.

---

¹⁸ Rozhodnutie Rady 2005/681/SVV z 20. septembra 2005 o zriadení Európskej policajnej akadémie (EPA) a o zrušení rozhodnutia 2000/820/SVV (Ú. v. EÚ L256, 1.10.2005, s. 63).